

Kirkkonummen kunnan eroaminen Västra Nylands Folkhögskola (VNF) -kuntayhtymästä, Kv
Kunnanhallitus 04.12.2023 § 417
495/00.04.02/2023

Valmistelija	Hallintojohtaja Jaana Suihkonen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 esittää kunnanvaltuustolle, että Kirkkonummen kunta eroaa Västra Nylands folkhögskola -kuntayhtymästä 1.1.2025 alkaen 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Hallintojohtaja Jaana Suihkonen esitteli asiaa kokouksessa. Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja Ulf Kjerin oli tehnyt seuraavan lisäehdotuksen: Valtuutetaan virkamiehet neuvottelemaan ratkaisuihin, jotka voidaan hyväksyä. Tällöin voidaan irtisanominen mahdollisesti perua. Jäsen Anna Aintila kannatti ehdotusta. Puheenjohtajan tiedustellessa Ulf Kjerinin lisäehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti 1 esittää kunnanvaltuustolle, että Kirkkonummen kunta eroaa Västra Nylands folkhögskola -kuntayhtymästä 1.1.2025 alkaen 2 valtuuttaa virkamiehet neuvottelemaan ratkaisuihin, jotka voidaan hyväksyä. Tällöin voidaan irtisanominen mahdollisesti perua. 3 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Tiedoksi	Västra Nylands folkhögskola
Selostus	Kirkkonummen kunta on osakkaana Västra Nylands folkhögskola -nimisessä kuntayhtymässä, joka harjoittaa kansanopistotoimintaa Karjaalla Raaseporissa. Kuntayhtymässä on yhteensä 32 osuutta, joista Kirkkonummella on 4 osuutta (12,5 %).

Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät opiskelijamäärän perusteella ja Kirkkonummen keskimääräinen opiskelijamäärä on vuonna 2023 ollut kolme, kun kokonaisopiskelijamäärä on ollut keskimäärin 30,5. Kuntien maksuosuudet ovat vuonna 2024 yhteensä 100 000 euroa, josta Kirkkonummen osuus on 9,8 % eli 9 836 euroa.

Opiskelijoiden määrä syyslukukaudella 2023 on noin 65 (viime vuonna 70 opiskelijaa), eikä sen katsota olevan tyydyttävä. Se kuvastaa vapaan sivistyksen nykytilannetta, kun toisen ja kolmannen asteen opiskelupaikat lisääntyvät samalla kun nuorten lukumäärä vähenee.

Kansanopiston talous on kireä ja toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi tuottavat tulosta hitaasti. Vapaan sivistyksen valtionosuuksia tullaan myös leikkaamaan, mikä edelleen vaikuttaa kielteisesti kuntayhtymän talouteen. Raaseporin kaupungin aloitteesta kansanopiston yhdistymistä Raaseporin kulttuuriopiston kanssa on selvitetty, mutta Raaseporin kaupunginhallitus hylkäsi syyskuussa 2023 esityksen yhdistymisselvityksen jatkamisesta. VNF jatkaa näin ollen kuntayhtymänä.

VNF-kuntayhtymän esitti vuoden 2024 talousarvioesityksen yhteydessä pyynnön erillisestä korjausavustuksesta, joka Kirkkonummen osalta oli 22 218,27 euroa (15.9.2023 päivätty kirje). Kunnanhallitus käsitteli asian kokouksessaan 16.10.2023 § 338 ja päätti, ettei kunnalla ole huomauttamista talousarvioesitykseen, mutta korjausavustuksen myöntämistä ei hyväksytä.

VNF-kuntayhtymän yhtymäkokous päätti 31.10.2023 § 20 VNF:n hallituksen ehdotuksen perusteella vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmasta ja investointitalousarviosta (oheisaineisto). Päätös tehtiin, vaikka seitsemän kahdeksasta jäsenkuntien edustajasta äänesti investointitalousarvion hylkäämisen puolesta. Koska Raaseporin kaupungilla on 18 osuudella määränemmistö (56,26 %) kuntayhtymän 32:sta osuudesta, se ratkaisi äänimäärällään ratkaisemaan äänestyksen ja taloussuunnitelma ja investointitalousarvio hyväksyttiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Kuntien lausuntoja taloussuunnitelmasta ei liitetty kokouksen pöytäkirjaan.

Kuntien yhteistyöjärjestelmässä ei ole kohtuullista, että yksi kunta voi yksinään ohjata päätöksentekoa sitovasti. Talousarviokysymyksistä äänestettäessä tulisi muiden kuntien mielipiteet rahoituksesta ottaa huomioon. Ennakoimattomista kustannuksista pitää keskustella ja niihin pitää voida varautua ajoissa. VNF-kuntayhtymän tapauksessa toimintatapa ei ole ollut asianmukainen, koska ensimmäinen yhteydenotto jäsenkuntiin tehtiin lausuntopyyntöä koskevalla kirjeellä 15.9.2023.

Lisäksi on valitettavaa, että jäsenkuntia veloitetaan osallistumaan käyttömenoihin vuosi toisensa jälkeen. VNF on aikaisempina vuosina huomauttanut, että tavoitteena on toiminnan saaminen sellaiseen taloudelliseen tilaan, että jäsenkuntien vuosittaiset maksuosuudet pienenisivät. Nyt tilanne on päinvastainen.

Kuntalain (410/2015, 62 §) mukaan jäsenkunta voi erota kuntayhtymästä. Jos muuta ei ole perussopimuksessa (oheisaineisto) sovittu, eroaminen tapahtuu kalenterivuoden päättyessä jäsenkunnan ilmoitettua eroamisesta vähintään vuotta aikaisemmin.

Jäsenkunnista Hangon kaupunginhallitus ja Siuntion kunnanhallitus ovat päättäneet esittää kaupungin-/kunnanvaltuustoilleen, että ne eroavat kuntayhtymästä. Kirkkonummen kunnan näkökulmasta kuntayhtymän jäsenkuntana jatkaminen ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista, kun jäsenkuntien määrä vähenee. Epävakaassa taloudellisessa tilanteessa toiminnan suunnittelu ja kehittäminen eivät myöskään kaikilta osin ole kovin pitkäjänteistä, mikä osaltaan voi vaikuttaa kuntayhtymän toimintaedellytyksiin.

Kirkkonummen kunnan osakkuudella kuntayhtymässä ei ole merkitystä mahdollisten kirkkonummenlaisten opiskelijoiden tilanteeseen. Sekä jäsenkuntien että muiden kuntien opiskelijoita kohdellaan yhdenvertaisesti sekä opiskelukustannusten että opiskelupaikkaoikeuden osalta.

Oheismateriaali

- Västra Nylands folkhögskola, Begäran om kommunernas utlåtande angående budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2025 och 2026 (15.9.2023)
- Kunnanhallituksen päätös 16.10.2023 § 338
- Protokoll Samkommunen för Västra Nylands Folkhögskola, stämman 31.10.2023
- Perussopimus VNF